

Jernbaneverket

TILSYNSRAPPORT NR. 2015-36 Tilsynsmøte om sporets beliggenhet

1	Bakgrunn og mål	2
2	Oppsummering	3
3	Avvik.....	4
4	Observasjoner	4
5	Andre forhold.....	4
6	Om tilsynsmøtet	4
	6.1 Administrative data	4
	6.2 Gjennomføring av tilsynsmøtet.....	4
	6.3 Kriterier for tilsynsmøtet.....	4
	6.4 Om funn fra tilsynsmøte	4
	6.5 Rapport fra tilsynsmøtet	5
	Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet	6

1 Bakgrunn og mål

Kjente risikoforhold er et av de prioriterte temaene Statens jernbanetilsyn (SJT) har for oppfølging av Jernbaneverket (JBV) i 2015. Dette omfatter blant annet Jernbaneverkets oppfølging av sporets beliggenhet. Temaet omfatter tiltak for å sikre kontroll med hvor sporet ligger og om det flytter seg, tiltak for å hindre solsløng, sikring av sporet ved ekstremvær samt kontroll av sporet etter utførte arbeider mv.

JBV fikk fornyet sin sikkerhetsgodkjenning i 2012. I tilknytning til SJTs saksbehandling og vedtak om sikkerhetsgodkjenningen ble det gjennomført en særskilt oppfølging av blant annet sporets beliggenhet fra SJTs side, og JBV la i 2013 frem en plan for varig utfestelse av linjen (VUL/GVUL) for å ta igjen et etterslep når det gjaldt å ha kontroll på beliggenheten av sporet. Varig utfestelse av linjen er en metode der sporets teoretiske beliggenhet refereres som relativ beliggenhet i forhold til egne VUL-merker langs sporet. Geodetisk varig utfesting av linjen (GVUL) er en metode for å definere sporets teoretiske beliggenhet som en linjeberegning, koordinatfestet i et geodetisk fastmerkenetts referansesystem.

Hovedtema for dette tilsynsmøtet var hvilke vurderinger som er gjort av behovet for utarbeidelse av trendanalyser for å kunne se utviklingen av sporfeil over tid, hvilke tiltak som iverksettes for å forebygge mot ekstremvær samt status og fremdrift for VUL/GVUL-planen.

Tilsynsmøtet ble gjennomført på bakgrunn av tilsynets fastlagte tilsynsprogram.

2 Oppsummering

JBV opplyste at det ikke utarbeides trendanalyser for å kunne se utviklingen av sporfeil over tid, og at det ikke er gjort noen konkret vurdering av om det skal utarbeides slike analyser. SJT viser til oppsummeringen i tilsynsrapport 2015-13 etter tilsynsmøte 20.04.2015 og hadde forventet at JBV hadde foretatt en vurdering av om det skal utarbeides trendanalyser.

Det ble opplyst fra JBV at det foretas geografisk kartlegging av skredfrekvens og at det fortløpende og etter behov vurderes, prioriteres og prosjekteres tiltak i skredutsatte områder. I det løpende arbeidet med å forhindre ulykker og hendelser som følge av ekstremvær er JBV's værberedskap og varslingsanlegg sentrale.

I følge JBV finnes det ingen oversikt over i hvilken grad skred går på åpen linje eller etter stenging av linjen som følge av f.eks. værberedskapen eller varslingsanleggene. Det ble samtidig opplyst at det vil være arbeidskrevende å fremskaffe slik oversikt. SJT mener at en slik oversikt vil vise om værberedskapen eller andre sikringstiltak virker eller om det er tilfeldigheter som avgjør om det finnes tog på linjen når skred går. Det er derfor SJTs oppfatning at JBV bør vurdere å skaffe seg oversikt over i hvilket omfang linjen er stengt i forkant av skred for å kunne fastslå om det er behov for ytterligere tiltak, jf. overvåkingsforskriften § 3.2 c).

Ved sluttkontroll av arbeider i og ved spor finnes det ingen dokumentasjon på at det foretas kontroll av at sporet er nøytralisert før det settes trafikk på sporet. JBV bør sikre at slik kontroll foretas og dokumenteres i de tilfeller det er krav om slik nøytralisering i Teknisk regelverk. Jernbaneverket opplyste at fremdriften for VUL/GVUL i hovedsak skjer etter planen.

Rapportdato: 25.10.2015

Arild Bruun
Revisjonsleder
Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

3 Avvik

Det ble ikke konstatert nye avvik som følge av tilsynsmøtet. I rapporter fra tilsynsmøter som er oppfølging av status på tiltak for å rette pålegg fra tidligere tilsyn vil det oftest ikke være hensiktsmessig å angi samme avvik på nytt selv om avvik ikke er fullstendig lukket.

4 Observasjoner

Det ble ikke notert nye observasjoner som følge av tilsynsmøtet.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under tilsynsmøtet.

6 Om tilsynsmøtet

6.1 Administrative data

Saksnr.:	15/20
Tidspunkt for tilsynsmøte:	09.09.2015
Kontaktperson:	Jens Melsom
Tilsynsteam:	Geir Hagbø, Arild Bruun

6.2 Gjennomføring av tilsynsmøtet

Tilsynsmøtet ble gjennomført 09.09.2015.

6.3 Kriterier for tilsynsmøtet

Kriteriene for tilsynsmøtet er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.4 Om funn fra tilsynsmøte

Tilsynsmøte er et formelt møte initiert av tilsynet for å fremskaffe tilsynsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller kriteriene. Tilsynsbevisene vil være grunnlaget for funnene. Statens jernbanetilsyn grupperer funn fra tilsyn i avvik og observasjoner

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov,

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

6.5 Rapport fra tilsynsmøtet

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med jernbanelovgivningen. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsynsmøter innebærer i liten grad verifisering. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet

Fra SJT:

Geir Hagbø
Arild Bruun

Fra Jernbaneverket:

Jens Melsom
Odd Erik Berg
Morten Tanggaard
Kjersti Myklebust
Eivind Hegbom